Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosova

KORNIZA AFATMESME BUXHETORE (KAB) e KOMUNËS SË RAHOVECIT 2016-2018

Drejtoria për Buxhet dhe Financa

2015

Përmbajtja

I. Hyrje

II. Strategjia Zhvillimore Komunale - Deklarata e Prioriteteve Afatmesme

III. Korniza Fiskale

3.1 Korniza makroekonomike komunale
3.2 Tendenca e të hyrave komunale dhe parashikimet 2016-2018
3.3 Plani Komunal i Bashkëfinancimit Sektorial me Ministritë e Linjes dhe Financimi i Jashtëm
3.4 Politikat e reja
3.5 Shpenzimet komunale dhe parashikimet 2016-2018
3.6. Analiza Gjinore

I. Hyrje

Korniza Afatmesme Buxhetore KAB që po prezantojmë është një dokument i cili miratohet në parim çdo vit nga Asambleja Komunale. Ky material siguron një analizë të hollësishme të shpenzimeve publike dhe përcakton parametrat dhe prioritetet kryesore për zhvillimin e vazhdueshëm të buxhetit vjetor komunal. Gjithashtu KAB siguron mekanizmat e nevojshëm për arritjen objektivat prioritare, të identifikuara në dokumentet strategjike të komunës, përmes integrimit sa më të mirë në procesin buxhetor.

Kuadri Ligjor: Hartimi i Kornizës Afatmesme Buxhetore përbën një detyrim për institucionet buxhetore komunale të kërkuar nga Qarkoret Buxhetore Komunale 2016/2018-1 të lëshuara nga Ministria e Financave ne pajtim me Ligjin per Menaxhimin e Financave Publike dhe Pergjgjesite (LMFPP).

Ky dokument do të jetë baza për përcaktimin e sektorëve prioritarë të zhvillimit dhe identifikimin e prioriteteve të shpërndarjes së burimeve komunale për periudhën 2016-2018. Janë katër faza të përmbledhura për zhvillimin e KAB Komunale dhe afatet kohore, si në figurën e mëposhtme:

I

Draft KAB - it 2016-2018 — Fillimi I Qershorit

II

Kuvendi Komunal dhe Konsultimet — Mesi I Qershorit

III

Publikimi Dokumentit të KAB-it 2016-2018 — Fundi I Qershorit

IV

Procesi vjetor I buxhetit 2016

II. Strategjia Zhvillimore Komunale - Deklarata e Prioriteteve Afatmesme

Komuna e Rahovecit gjendet në pjesën jugore të Kosovës, në rajonin Dukagjinit (Gjegjësisht ne subrajoni e Podrimës). Është njëra nga komunat e mesme me popullsi të vendit. Pozita gjeografike që ka i mundëson asaj lidhje të mira me qendrat tjera të Kosovës dhe të rajonit. Komuna e Rahovecit ka gjithsej **35** fshatra. Sipas rezultateve të regjistrimit të popullsisë të vitit 2011, Komuna e Rahovecit ka 56,208 banorë të organizuar në **8.028** ekonomi familjare .

Mbi 2000 biznese operojnë brenda komunës. Bazuar në të dhënat e Zyrës për Regjistrim të Bizneseve në Komunën e Rahovecit, aférisht gjysma e tyre merren me veprimtari tregtare, 13% në sektorin e shërbimeve, afërsisht 10% në prodhimtari, pjesa tjetër në transport.

Administrata e Komunës së Rahovecit është e organizuar përreth zyrave qëndrore dhe zyrave lokale që ofrojnë shërbime në nivel të komunitetit, nga të cilat nje eshte e vendosura ne ndertesen administrative te komunes dhe 10 të ttjera në fshatra .

Vizioni i mëposhtëm për Komunën Rahovecit i definuar pas konsultimeve me akterët e rëndësishëm të jetës politike ekonomike e sociale në Komunë bazohet edhe në dokumentet afatmesme dhe afatgjata strategjike, që ka zhvilluar komuna sic janë: në Kornizën Afatmesme të Shpenzimeve (KASH) 2016-2018 të Qeverisë së Kosovës dhe prioriteteve bazë të saj, si dhe Qarkoret Buxhetore Komunale 2016-2018 (I & II) të lëshuar nga ministria e Financave të Qeverisë së Republikës së Kosovës.

Për tri vitet e ardhshme, vizioni i Komunës së Rahovecitështë të jetë qendër e zhvillimit të qëndrushëm ekonomik, me urbanizëm modern dhe shërbime efikase e kualitative, i integruar në proceset rajonale dhe ndërkombëtare, si një qendër e kulturës së pasur, arsimimit dhe jetës sportive, me shërbime financiare të zhvilluara dhe ofrim të një kualiteti të mirë të jetesës për qytetarët e saj.

Atributet më të rëndësishme të çfarëdo dokumenti të planifikimit strategjik dhe vizionit të defínduar janë së pari lehtësia e komunikimit si dhe së dyti llogaridhënia. Me qëllim të përmbushjes së këtyre dy atribute binjake prioritet strategjike të Komunës në periudhën afatmesme janë grupuar në pesë prioritete që do të mundësojnë realizimin e qëllimit të vizionit tonë për Komunën.

Këto prioritete janë:

1. Forcimi i Ekonomisë Komunale me mundësi për të gjithë

Rritja e ekonomisë komunale përmes:

- Përmirësimit të standardeve të arsimimit dhe nivelit të arritjes (pajisje shkollore, renovime shkollore dhe përmirësim, bursa për studime, laboratorë), ndërtimi i objekteve të reja shkollore,
- Mbështetjes direkte të sektorit bujqësor dhe blegtorisë

2. Përmirësimi i shëndetësisë dhe mirëqenies së qytetarëve

Krijimi dhe ndihma për qytetarët për të pasur jetë të shëndetshme dhe aktive në komunitetin e tyre:

- Subvencionim për rastet e sëmundjeve personave pa të ardhura/të ardhura të ulëta,
- Përmirësimi i ofrimit të shërbimeve shëndetësore, ofrimi i shëndetësisë mobile ,
- Promovimi i projekteve për rini dhe kulturë, dhe ofrimi i terreneve të reja sportive,
- Ndërtimi i qendrave te reja shendesore etj.

3. Përmirësimi i ambientit të Komunës dhe qëndrueshmëria e tij

Absorbimi i popullatës në rritje në komunë dhe njëkohësisht mbrojtja e ambientit përmes:

- Përmirësimit dhe rigjenerimit të infrastrukturës rrugore (sinjalizimi horizontal e vertikal, ndriçimi publik dhe numerizimi),kanalizimit,
- Përmirësimit të standardeve ambientale,
- Përmirësimi dhe zgjerimi i ujit të pijes,
- Ofrimi i më shumë hapësirave të gjelbëruara etj.

4. Krijimi i qeverisë komunale që ofron shërbime efikase dhe që u përgjigjet kërkesave të qytetarëve

Përmirësimi i shërbimeve komunale karshi qytetarëve duke u fokusuar qasjen më të afërt dhe të lehtë të tyre në administratë përmes:

Ndërtimit dhe rekonstruimit të zyrave komunale (të gjendjes civile) në pika më të afërta të vendbanimeve, më qëllim të ofrimit të shërbimeve

Katër fushat prioritare të komunës dhe objektivat e saj për periudhën afatmesme 2016-2018 do të shoqërohen me një miks të hyrash dhe shpenzimesh në të pesë kategoritë ekonomike të cilat do të mund të monitorohen dhe raportohen karshi arritjeve.

5. Rini kulturë dhe sport

- Mbështetja e sektorit te kulturës (subvencionimi i shoqërive te ndryshme,
- Ndërtimi i shtëpive të kulturës,
- Ndërtimi i terreneve sportive,
- Ngritja dhe mbështetja e të gjitha klubeve sportive etj.

III. Korniza Fiskale Komunale

3.1 Ndonëse komuna nuk udhëheqë drejtëpërdrejt politikën makroekonomike (kjo është kompetencë e qeverisë qendrore) mjedisi i përgjithshëm ekonomik ndikon në pasqyren fiskale komunale dhe si i tillë do të trajtohet si vijon, shih tabelën më poshtë. Korniza Afatmesme Buxhetore e Komunës është në përputhje me kornizën makroekonomike të Kosovës dhe sipas dokumentit Korniza Afatmesme të Shpenzimeve (KASH) 2016-2018 të përpiluar nga Qeveria e Kosovës.

Komponentët e politikës makroekonomike sic janë Bruto Produkti Vendor, inflacioni dhe domografia duhet konsideruar dhe marrë parasysh. Korniza Afatmesme e Shpenzimeve 2016-2018 e Qeverisë së Kosovës bazuar në të dhënat historike si dhe në zhvillimet e fundit ekonomike, nënvizon faktin se do të ketë ecuri pozitive të rritjes ekonomike në vitet e ardhshme, më saktësisht në periudhën 2016-2017 parashihet një rritje reale vjetore 5.6 % në vitin 2016, ndërsa rritja reale e Bruto Produktit të Vendit në 2016 dhe 2018 parashihet të jetë 4.1% respektivisht 4.4%.

Natyrisht se rritja ekonomike ndryshe përkthehet edhe në krijimin e vendeve të reja të punës dhe zbutjen e papunësisë në Komunë, që në periudhën afatmesme ulet me 2.0 %, nga niveli i përgjithshëm i papunësisë që llogaritet të jetë i lartë.

Komuna nga ana e saj do të adaptojë legjislacionin përkatës në funksion të krijimit të ambientit më të mirë për sektorin privat dhe rritjes së të ardhurave të tyre, rrejdhimisht rritjes së të hyrave buxhetore komunale.

Aktualisht financimi komunal përfshinë: **1. Të Hyrat Vetanake dhe 2. Grantet Operative**. Komunat po ashtu janë pranuese të granteve të donatorëve (me mbulim të plotë apo si pjesë të bashkëfinancimeve), si dhe kanë mundësinë e huamarrjes sipas kushteve të përcaktuara me legjislacionin në fuqi. Komuna Rahovecit në periudhën afatmesme buxhetore 2016-2018 nuk planifikon të marrë hua nga institucione financiare për të financuar projektet e saj, sic e ka lejuar Ligji për Financat Publike dhe Llogaridhënie.

Tabela 1: Indikatorët ekonomik komunal

Përshkrimi	2015	2016	2017	2018 (vlerësim)
Indikatorët makroekonomik në Kosovë				
Rritja reale e BPV në %	**3.8**	**4.1**	**4.5**	**4.4**
Inflacioni në %	2.51	2.65	2.70	2.00
BPV për kokë banori, në euro	3.050	3.148	3.261	3.402
Indikatorët ekonomik komunal				
Popullsia e Komunës	56.208	56.208	56.208	56208
Numri i bizneseve të regjistruara	2.000	2150	2200	2200
Numri i nxënësve	12.871	12.871	12.850	12.795

Burimi: Korniza Afatmesme e Shpenzimeve, Qeveria e Kosovës, 2016-2018

3.2 Të Hyrat Komunale dhe Parashikimi Afat-mesëm 2016-2018

Të hyrat e Komunës së Rahovecit nga dy burimet e saj kryesore – grantet qeveritare si dhe të hyrat vetanake komunale kanë shënuar rritje nga viti në vit.

Figura 1: Buxheti Total i Komunës në vite (2016 – 2018), milion Euro:

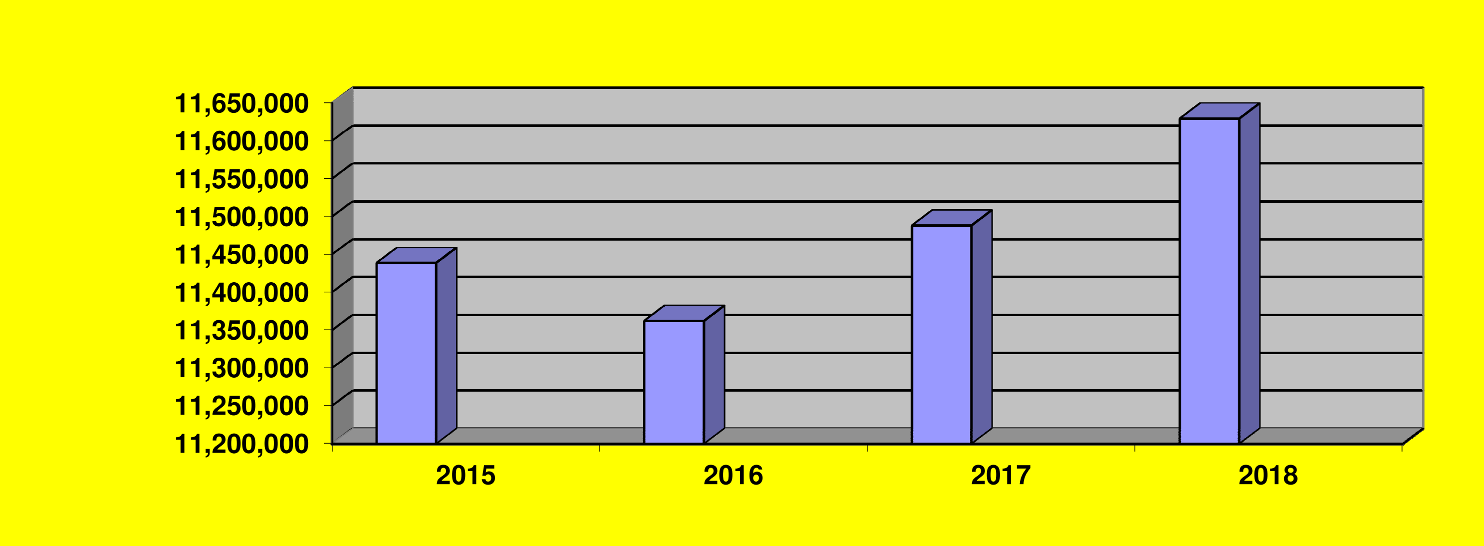

Në bazë të planifikimit të bërë nga viti 2016 grantet qeveritare për Komunën e Rahovecit si tërësi do të shënojnë zvoglim prej 0.67%. Zritja e granteve qeveritare do të jetë përafërsisht 0.57% ne vitin 2017 ne krahasim me 2015, ndersa në krahasim me vitin 2015dhe 2018 kemi rritje prej 0.33% sipas të dhënave të prezantuara në tabelën më poshtë, kjo rritje kryesisht bazohet në të dhënat e përgjithshme për rritjen buxhetore që planifikohet në nivel të Qeverisë nacionale, sic parashihet me KASH-in 2016-2018. Rritja kryesisht është reflektuar në Grantin e Përgjithshëm të Komunës (shih më poshtë tabelën 2)

Të hyrat vetanake komunale, në anën tjetër, kanë shënuar rritje të ndjeshme nga viti në vit po ashtu. Të hyrat vetanake të planifikuara rriten nga viti 2016-2018 përafërsisht 5.37 – 10.84 % në krahasim me vitin 2016 . Kjo rritje kryesisht është koncentruar në të hyrat nga tatimi në pronë ku norma tatimore për 2016-2018 ka rritje në bazë të legjislacionit në fuqi, duke llogaritur gjithcka tjetër njëjtë. Realisht nëse shikojmë planifikimin nga viti 2016 deri në vitin 2018 rritja e të hyrave të planifikuara nga tatimi në pronë do të jetë për **10.65%.**

Tabela 2: Planifikimi i të hyrave vetanake komunale sipas burimit për periudhen 2016-2018, në Euro

	Komuna RAHOVEC	Grantet dhe THV – 2015 (këtë vit)	Grantet dhe THV – 2016 (vitin e 1)	Grantet dhe THV – 2017 (vitin e 2)	Grantet dhe THV - 2018 (vitin e 3)
		në Euro	në Euro	në Euro	në Euro
	BURIMET E TË ARDHURAVE				
0	**GRANTET**	**10.339.687.00**	**10.204.240.00**	**10.281.374.00**	**10.374.158.00**
	Granti i Përgjithshëm	4.332.840.00	4.008.459.00	4.085.593.00	4.177.377.00
	Granti i Arsimit	4.413.520.00	4.866.855.00	4.866.855.00	4.866.855.00
	Granti i Shëndetësisë	1.328.926.00	1.328.926.00	1.328.926.00	1.328.926.00
	Shtesa sipas qarkores buxhetor 2015/02 per arsim	264.401.00			
I-A.					
1	**Liçensat për lojra zbavitëse,pije alkoolike,reklamime,shpallje etj.**	**181.000.00**	**189.000.00**	**204.000.00**	**206.000**
	Funksionimet me makina me monedha ose me lojra dh të ngjajshme	181.000.00	189.000.00	204.000.00	206.000.00
2	**Shfrytëzimi i Tokës dhe Lejet e ndërtimit**	**90.000.00**	92.000.00	95.000.00	102.000.00
	Lejet për ndërtim dhe konstruktime	90.000.00	92.000.00	95.000.00	102.000.00
3	**Inspektimi i tokës dhe aktivitetet Gjeodezike**	**55.000.00**	**56.000.00**	**57.000.00**	**62.000.00**
	Përgatitja e plan.urban.dhe inspekt.që kanë të bëjë me dimenzionet e pronës	25.000.00	26.000.00	27.000.00	30.000.00
	Aktivitetet në teren që kanë të bëjë me matjen e vendit	30.000.00	30.000.00	30.000.00	32.000.00
4	**Shërbimet e inspektimit të Shëndetit dhe Sigurisë**	**34.000.00**	**36.000.00**	**38.000.00**	**42.000.00**
	Inspektimi i objekteve që ofrojnë ushqim dhe akomodim public	12.000.00	14.000.00	14.000.00	16.000.00
	Inspektimi i ambientit	12.000.00	12.000.00	12.000.00	13.000.00
	Inspektimiil ndërtimit,shërbimit të zjarrëfikësve dhe konstruktimit	10.000.00	10.000.00	12.000.00	13.000.00
5	**Shfrytëzimi i pronës Komunale**	**67.000.00**	**73.000.00**	**77.000.00**	**80.000.00**
	Baza ditore apo bazat tjera për shfrytëzimin e pronës publike për aktivitetet komerciale apo jo komerciale	67.000.00	73.000.00	77.000.00	80.000.00
6	**Pagesat në lidhje me Automjetet**	**135.000.00**	**146.000.00**	**143.000.00**	**142.000.00**
	Lejet e automjeteve				
	Parkimi në parkingun publik i paisur me garazhim apo hapsira tjera				
	Regjistrimi i automjeteve	135.000.00	146.000.00	143.000.00	142.000.00
7	**Çertifikatat dhe Dokumentet Zyrtare**	**100.014.00**	**113.014.00**	**131.014.00**	**132.500.00**
	Dokum.lidhur me statusin shoqëror si dhe të lindjes,vdekj,martesës,shkurorizimit	100.014	113.014.00	131.014.00	132.500
	Të tjera				
8	**Tatimi ne Prone**	**320.000.00**	**330.000.00**	**340.000.00**	**360.000.00**
	Pagesat e tatimit ne prone	320.000.00	330.000.00	340.000.00	360.000.00
9	**Të ardhurat tjera**	**3.000.00**	**5.000.00**	**6.000.00**	**2.000.00**
	Pagesat tjera	3.000.00	5.000.00	6.000.00	2.000.00
I-A.	**Nëntotali I-A , Të ardhurat direkte (Tarifat dhe ngarkesat)**	**985.014.00**	**1.040.014.00**	**1.088.014.00**	**1.128.500**
	Denimet në komunikacion,të grumbulluara përmes Nivelit Qendror (ShPK)	54.000.00	58.000.00	59.000.00	67.000.00
	Gjoba te gjykatave				
I - B.	**Nëntotali I-B , Të ardhurat indirekte (**Pjesa që i takon komunave**)**	54.000.00	58.000.00	59.000.00	67.000.00
I	**Totali I Administrates komunale (Direkte dhe Indirekte & IA+IB)**	**1039.014.00**	**1.098.014.00**	**1.147.014**	**1.195.500.00**
	TË ARDHURAT NGA ARSIMI				
	Qerdhet	10.000.00	10.000.00	10.000.	10.000.00
	Mësimi joformal				
II	**Totali – Arsimi**	**10.000.00**	**10.000.00**	**10.000.00**	**10.000.00**
	TË ARDHURAT NGA SHËNDETËSIA				
1	Shëndetësia primare	50.000.00	50.000.00	50.000.00	50.000.00
2	Të tjera				
III.	**Totali - Shëndetësia**	**50.000.00**	**50.000.00**	**50.000.00**	**50.000.00**
Kodi 21	**TOTALI I TË ARDHURAVE VETANAKE TË KOMUNES (I+II+III):**	**1.099.014**	**1.158.014.00**	**1.207.014.00**	**1.255.500.00**
	TOTALI I TË HYRAVE KOMUNALE	**11.438.701.00**	**11.362.254.00**	**11.488.388.00**	**11.629.658.00**

Komuna e Rahovecit vazhdon të dominohet në buxhetin total të saj nga transferet qeveritare të cilat edhe në tri vitet e ardhshme do të përbëjnë afërsisht **90** % të buxhetit total të komunës.

3.2.1 Donatorët e jashtëm (ndërkombëtarë)

Financimi nga donatorëve të jashtëm në realizimin e projekteve të ndryshme për Komunën gjatë viteve 2016-2018 bazohet ne disa marrëveshje si: Me DEMOSIN (marrëveshje katër vjeqare2015-2018), IOM (Rregullimi i dy oborreve te shkollave2015-2016) etje.

3.2.2 Politikat e reja

Komuna e Rahoevit në tri vitet e ardhshme do të bëjë përpjekje në mobilizimin e resurseve komunale me qëllim të adoptimit të politikave të reja që ka inicuar qeveria nacionale e Republikës së Kosovës, por edhe të atyre të inicuara në nivelin e qeverisë komunale.

Fillimisht, ndonëse ende nuk është pjesë e Kornizës Afatmesme të Shpenzimeve të Qeverisë së Kosovës 2016-2018, sygjerimit të Qeverisë së Kosovës janë që shuma e Grantit të Përgjithshëm të komunave që aktualisht është dhjetë përqind (**10%**) e të hyrave totale të buxhetuara të Qeverisë qendrore, (duke përjashtuar të hyrat nga shitja e aseteve, të hyrat tjera të jashtëzakonshme, të hyrat e dedikuara vetanake dhe të hyrat nga huamarrja) do të reduktohet në **8**%, në vitet e ardhshme. Projeksionet e bëra për 2016 dhe 2017 në Kornizën Afatmesme të Shpenzimeve të Kosovës, nuk reflektojnë ende këtë politikë. Për Komunën e Rahovecit kjo do të vazhdojë të jetë një risk që duhet trajtuar në të ardhmen dhe menduar strategjitë që duhet ndjekur me qëllim të mbulimit të asaj diference që do të shkaktonte ulja e nivelit të grantit të përgjithshëm, për komunën.

Së dyti, në rast se në periudhën afatmesme Qeveria e Kosovës do të ndryshojë formulën shteterëore të ndarjes së grantit të arsimit për Komuna, ndarje kjo që pretendohet të bëhet në bazë të normës e jo të numrit të nxënësve, atëherë kjo do të ketë ndikim të dukshëm në buxhetin e Komunës, ulë grantin e arsimit, sidomos duhet pas parasysh se ky grant përbën pjesën më të madhe të buxhetit komunal. Komuna nuk ka informatat e nevojshme për të bërë analizën e impaktit të kësaj politike.

Së treti, Komuna e Rahovecit ndonëse me informata të limituara do të jetë e ndikuar në aspektin buxhetor edhe me rastin e fillimit të aplikimit të Ligjit për gradim në paga për shërbyesit civil të Kosovës, ndonëse ende nuk është bërë ndonjë analizë në lidhje me ndikimin fiskal apo buxhetin e Komunës. Tutje, Komuna nuk posedon me informatat e nevojshme për të bërë këtë analizë, të cilën në të ardhmen ndoshta do ta ofronte Ministria e Administratës Publike.

Së katërti, sa i përket politikave të reja ose atyre të paralajmëruara nga niveli qendror, me ndikim në Komunën e Rahovecit, është edhe politika që do të zgjedhet nga viti 2016 e tutje, në lidhje me trajtimin e mirëqenies sociale si kompetencë e decentralizuar në komunat e Kosovës. Komuna e Rahovecit aktualisht nuk posedon informatat e nevojshme në lidhje me mënyrën e ndarjes buxhetore që do të bëhet për financimin kësaj fushe, ndryshe nga ajo që është aktualisht, ndonëse ka paralajmërime nga Ministria e Mirëqenies Sociale dhe Ministria e Financave sa i përket këtyre politika.

Së pesti, Komuna e Rahovecit ka mirëprit deklarimet e Qeverisë Nacionale, që në të ardhmen, sa i përket fleksibilitetit të shpenzimeve në të gjitha kategoritë ekonomike, përvec pagave, të kenë mundësi këtë ta bëjnë edhe nga Granti i Përgjithshëm si shtesë, përveq se nga të hyrat vetanake komunale.

Ndërsa sa i përket të hyrave të tjera të Komunës, apo të hyrave vetanake, sërish qeveria nacionale ka shtyrë drejt politikave të reja që do të orientonin komunën drejt avancimit të tatimeve me potencial të mirë dhe zbehjes eventualisht eleminimit të atyre taksa e ngarkesa komunale që rëndojnë ambientin biznesor komunal. Edhe në të ardhme barra kryesore në realizimin e hyrave vet anakë bie mbi tatimin në prone.

Ngarkesa në bizneset komunale

Komuna	Numri i bizneseve te ngarkuara në komunë para vendimit të Asamblesë 2014	Numri i bizneseve te ngarkuara në komunë pas vendimit të Asamblesë-2015	Shuma totale e ngarkesës së bizneseve në 2015	Shuma e totale e ngarkesës nga e cila janë liruar biznesest 10%
Rahovec	1,087	1.248	175.931,00 €	16.490,00€

3.3 Tendenca e shpenzimeve komunale dhe parashikimi i tyre afat-mesëm 2016-2018

Sipas rekomandimeve të Misionit të Fondit Monetar Ndërkombëtar të komunikuara përmes Qarkores Buxhetore komunale 2016 komunat do të kenë edhe në të ardhmen fleksibilitet në shpërndarjen e të hyrave vetanake komunale në strukturën e shpenzimeve sipas kategorive ekonomike për vitin 2016, duke përjashtuar kategorinë Paga dhe Mëditje. Si rezultat Komuna e Rahovecit prezanton këtë ndarje të shpenzimeve në mes të kategorive të lejuara buxhetore:

Figura 2: Shpenzimet komunale në kategori ekonomike, 2016-2018

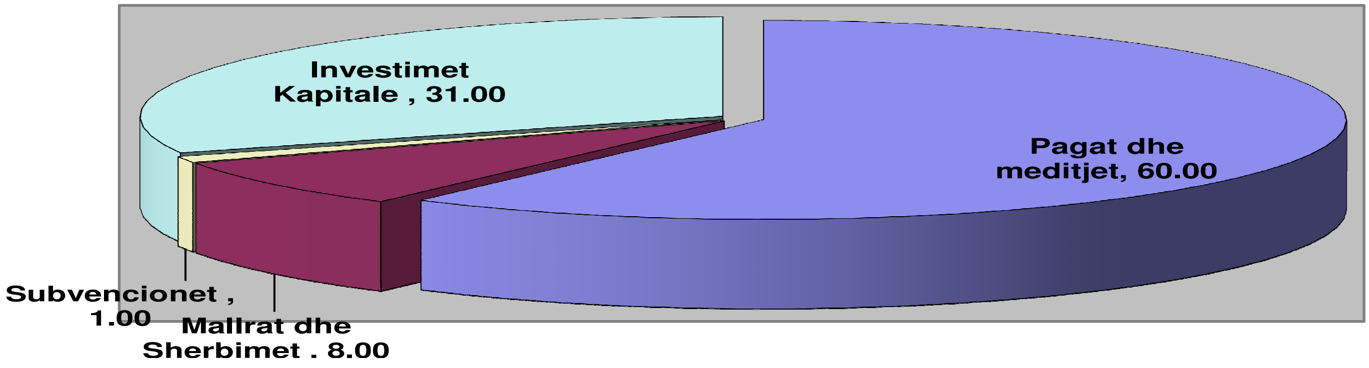

<u>3.3.1 Pagat dhe Mëditjet</u> – Gjatë vitit 2016 krahasuar me vitin 2015, kjo kategori e shpenzimeve pritet të rritet 6.54 % si rezultat i vendimit të qeverisë për pagesen e stazhit të punës dhe kontributit për sigurimin shendetesor . Kjo kategori e shpenzimeve gjatë periudhës 2016-2018 pritet të rritet me një mesatare vjetore prej 0.8 % bazuar në KASH-in e Qeverisë së Republikës së Kosovës. Rritja me e lartë prej rreth 8% në këtë kategori pritet të ndodhë gjatë vitit 2016, si rezultat i implementimit të legjislacionit sekondar që ka të bëjë me reformën në administratën publike, ndërsa për

vitet vijuese kjo kategori pritet të rritet ndjeshëm. Pjesëmarrja e kategorisë së pagave dhe mëditjeve në shpenzimet përgjithshme buxhetore komunale, gjatë këtyre viteve, pritet të mbetet në nivel të përafërt **59.99 %.**

3.3.2 Mallrat dhe Shërbimet - kategoria e shpenzimeve për mallra dhe shërbime (duke përfshirë komunalitë), është zvoglu për 1.00 % nga viti 2015 në vitin 2016, edhe pse kemi rritje të konsiderueshme te shpenzimeve të kësaj kategorie e cila kryesisht i atribuohet rritjes së shpenzimeve për mirëmbajten e projekteve (të reja) kapitale shkollave, pagesat për ndriçimet publike, pastrimi dhe mirëmbajtja e rrugëve, punkteve shëndetësore, objekteve sportive etj), rritjes së nevojave për material shpenzues (lëndë djegese dhe karburante në proporcion me zgjerimin sipërfaqeve të objekteve te reja). Pjesëmarrja e kësaj kategorie të shpenzimeve në shpenzimet e përgjithshme buxhetore, gjatë këtyre 3 vite të ardhshme pritet të jetë mesatarisht **8.00 %.**

3.3.3 Subvencionet – Në 2015 subvencionet që do të ofrohen janë për bujqësi, shëndetësi (shpërndarja e ilaqeve shtesë nga lista esenciale që shpërndanë MSH si dhe ndihmë për shërime jashtë vendit bazuar në kërkesat e deponuara), **kulturë, rini, sport dhe arsim(bursat). Pjesëmarrja e subvencioneve në shpenzimet e përgjithshme buxhetore gjatë viteve 2016-2018 mesatarisht do të jetë 1.00 %.**

3.3.4 Investimet Kapitale - Kjo kategori e shpenzimeve do të shënojë zbritje në vitin 2016, për 12.91 % krahasuar me vitin 2015 si pasoj e rritjeve te pagave dhe zvogëlimin e grandit te pergjithshem . Një pjesë e madhe e tyre planifikohet të financohet nga të hyrat vetanake të komunës. Rritja në investimet kapitale, nga buxheti i komunës do të përmirësohet nga viti 2017, mirëpo edhe në vitin 2016 do të jetë më e ulet nga aktualja. Pjesëmarrja e investimeve kapitale në totalin e shpenzimeve të komunës në vitin 2016 dhe tutje pritet të jetë mesatarisht: **31.00 %.**

Tabela 6: Korniza Buxhetore Komunale, në euro

	Përshkrimi	2015	2016 (plani)	2017 (vlerësimet)	2018 (vlerësimet)
1.	**TË HYRAT TOTALE KOMUNALE**	**11.438.701**	**11.362.254**	**11.488.388**	**11.629.658**
1.1	**Të hyrat vetanake**	**1.099.014**	**1.158.014**	**1.207.014**	**1.255.500**
1.2	**Grantet dhe transferet qeveritare**	**10.339.687**	**10.204.240**	**10.281.374**	**10.374.658**
2.	**SHPENZIMET TOTALE KOMUNALE**	**9.774.525**	**11.362.354**	**11.488.388**	**14.502.468**
2.1	**Shpenzimet rrjedhëse**	**7.707.9915**	**8.113.039**	**7.70.991**	**7.085.602**
	Pagat dhe mëditjet	**6.606.8002**	**7.046.288**	**7.068.602**	**7.068.602**
	Mallrat dhe shërbimet	**656.191**	**656.251**	**666.277**	**672.450**
	Shpenzime komunale	**295.000**	**270.500**	**273.168**	**280.150**
	Subvencionet	**150.000**	**140.000**	**150.000**	**150.000**
2.	**Shpenzimet Kapitale**	**3.730.710**	**3.249.215**	**3.330.341**	**3.458.456**
	SUFICIT / DEFICIT	**0**			
	Nga të cilat: Grantet e jashtme për projekte kapitale				
3.	**BILANCI PRIMAR BUXHETOR**				
3.1	Pagesa e interesit për borxhin				

	e jashtëm						
4.	**BILANCI TOTAL BUXHETOR**						
5.	**FINANCIMI**						
5.1	**Financimi i jashtëm**						
	Ripagimi i borxhit kryesor						
	Huamarrja e jashtme						
5. 2	**Financimi i brendshëm**						
	Shitja e aseteve						
	Huamarrja e brendshme						
	Ndryshimi në fitimet e pashpërndara						
6.	**BILANCI BANKAR NË FUND TË VITIT**						

Tabelat në vijim janë një pasqyrë e shpërndarjes së shpenzimeve komunale në bazë të programeve apo kategorive funksionale si dhe në bazë të kategorive ekonomike. Shpenzimet në vijim janë ato aktualet të vitit 2015, planifikimi për vitin e ardhshëm 2016 si dhe projeksionet e vitit 2017-2018.

Tabela 7: Shpenzimet Komunale ne vitin 2015, të shpërndara në kategori ekonomike dhe programe

	2015					
Programet	Paga/Meditje	Mallra/Sherbime	Shpenzime komunali	Subvencione	Shpenzime Kapitale	Gjithsej
Zyra e Kryetari	116.943.00	25.627.00	0	70.000.00		212.570.00
Zyra e Kuvendit komunal	104.201.00	13.500.00	0	0	0.00	117.701
Administrata dhe Personeli	211.634.00	41.592.00			68.866	322.092.00
Inspektimet	62.602.00	10.822.00	0	0	35.000.00	108.424.00
Buxhet dhe financa	78.860.00	15.742.00	0	0	25.00.00	119.602.00
Infrastruktur Publike	25.160.00	10.000.00	145.000.00	0	1.700.000.00	1.880.16000.
Drejtproia per mbrojtje dhe shpetim	122.089.00	14.000.00	0	0.	0	136.089.00
Zyra Komunale per Komunitet	34.857	10.309	0	0	32.000	77.166.
Bujqësi,Pylltari dhe Zhvillim Rural	49.785	10.000	0		458.000	517.785
Zhvillim Ekonomik	32.270	9.000	0	0	63.254	103.254
Kadastra dhe Gjeodezia	58.237	13.000	0	0	80.000.	151.237
Planifikimi Urban dhe Mjedis	40.589.00	12.000.00	00	0	488.103.	540.692.0
Shëndetësi	795.295.00	165.000.00	60.000.0	50.000.00	268.631.00	1.378.926.00
Administrata						
Shërbimet e shëndetësis primare						
Sherbimet Sociale	77.540.00	9.000.00	5.000.00	0.	50.000.	141.540.00

Kulturë, Rini dhe Sport	52.372.00	15.000.00		30.000.00	161.856.00	259.229.00
Arsim dhe shkencë			0	0		
Administrata	39.530.00	8.000.00	0	0	300.000.00	347.530.
Arsimi parashkollor	36.793.00	10.700.00	3.100.00		0	50.593.00
Arsimi fillor	3.723.346.00	231.919.00	62.400.00	0	0	4.017.665.00
Arsimi i mesem	904.696.00	31.980.00	19.500.00			956.176
GJITHSEJ	6.606.800.00	656.191.00	295.000.00	150.000.00	3.730.710.00	11.438.701.00

Tabela 8: Shpenzimet Komunale për 2016, të shpërndara në kategori ekonomike dhe programe

Drejtoritë/Programet	Drejtoritë/ Programet	Numri i puntoreve	Pagat	Mallra dhe sherbime	Shpenzime komunale	Subvencione	Shpenzime kapitale	Gjithësejt €
Zyra e Kryetari								
Zyra e Kuvendit komunal								
Administrata e përgjithëshme								
Inspeksioni								
Buxhet dhe financa								
Shërbimet Publike								
Drejtproia per mbrojtje dhe shpetim								
Zyra e komuniteteve								
Bujqësi dhe Pylltari								
Zhvillim Ekonomik								
Kadastër ,Gjeodezi ,Pronë								
Urbanizëm dhe mbrojtje të mjedisit								
Shëndetësia								
DSHMS								
QKMF								
QPS								
Kulturë, Rini dhe Sport								
Arsim dhe shkencë								
DKA								
Arsimi parashkollor dhe qerdhet								
Arsimi fillor								
Arsimi I mesem								
Gjithësejt €								

Tabela 9: Shpenzimet Komunale, projeksionet 2017, të shpërndara në kategori ekonomike dhe programe

Drejtoritë/Programet	Drejtoritë/ Programet	Numri i puntoreve	Pagat	Mallra dhe sherbime	Shpenzime komunale	Subvencione	Shpenzime kapitale	Gjithësejt €
Zyra e Kryetari								
Zyra e Kuvendit komunal								
Administrata e përgjithëshme								
Inspeksioni								
Buxhet dhe financa								
Shërbimet Publike								
Drejtproia per mbrojtje dhe shpetim								
Zyra e komuniteteve								
Bujqësi dhe Pylltari								
Zhvillim Ekonomik								
Kadastër ,Gjeodezi ,Pronë								
Urbanizëm dhe mbrojtje të mjedisit								
Shëndetësia								
DSHMS								
QKMF								
QPS								
Kulturë, Rini dhe Sport								
Arsim dhe shkencë								
DKA								
Arsimi parashkollor dhe qerdhet								
Arsimi fillor								
Arsimi I mesem								
Gjithësejt €								

Tabela 10: Shpenzimet Komunale, projeksionet 2018, të shpërndara në kategori ekonomike dhe programe

Drejtoritë/Programet	Drejtoritë/ Programet	Numri i puntoreve	Pagat	Mallra dhe sherbime	Shpenzime komunale	Subvencione	Shpenzime kapitale	Gjithësejt €
Zyra e Kryetari								
Zyra e Kuvendit komunal								
Administrata e përgjithëshme								
Inspeksioni								
Buxhet dhe financa								

Shërbimet Publike								
Drejtproia per mbrojtje dhe shpetim								
Zyra e komuniteteve								
Bujqësi dhe Pylltari								
Zhvillim Ekonomik								
Kadastër ,Gjeodezi ,Pronë								
Urbanizëm dhe mbrojtje të mjedisit								
Shëndetësia								
DSHMS								
QKMF								
QPS								
Kulturë, Rini dhe Sport								
Arsim dhe shkencë								
DKA								
Arsimi parashkollor dhe qerdhet								
Arsimi fillor								
Arsimi I mesem								
Gjithësejt €								

Kategoria Ekonomike – Investimet Kapitale - e prezantuar në detaje më poshtë paraqet një komponentë të rëndësishme të buxhetit të komunës e cila ndonëse nuk përfaqëson pjesën më të madhe të shpenzimeve të përgjithshme buxhetore, mbetet me rëndësi të posaçme në aspektin e planifikimit, për Komunën e Rahovecit. Kjo kategori e shpenzimeve në kuadër të shpenzimeve të rregullta buxhetore, ka potencialin më të madh për të nxitur rritjen ekonomike. Andaj, kjo kategori e shpenzimeve, edhe gjatë periudhës së ardhshme afatmesme, do të vazhdojë të jetë në funksion të krijimit të ambientit më të favorshëm për ngritje të pjesëmarrjes së sektorit privat, përmes përmirësimit të vazhdueshëm të infrastrukturës. Përderisa ndikimi i këtyre investimeve në punësim dhe konsum është relativisht i shpejtë, ndikim i plotë i tyre në ekonomi do të mund të realizohet vetëm në periudhën afatmesme. Në këtë kontekst përmirësimi i infrastrukturës do të pozicionojë ekonominë e Komunës së Rahovecit në një rrugë të rritjes më të shpejtë dhe të qëndrueshme ekonomike në periudhën afatgjatë.

3.4 Analiza Gjinore

Komuna nuk ka përgatitur një buxhet të përgjegjshëm gjinor të detajuar, por jemi përpjekur për të vlerësuar se si shpenzimet në paga dhe meditje janë ndarë për të adresuar planifikimin e ardhshëm buxhetor. Ne kemi analizuar numrin e grave dhe burrave, djemve dhe vajzave të punësuar në kuadër të komunës, dhe i paraqesim këtë informacion në tabelën e mëposhtme:

Sqarim: Tabela e me poshtme bazohet ne shifrat per paga dhe meditje te vitit 2015 dhe numrin actual te te punsuarve.

	NUMRI						PAGA					
	F	%	M	%	TOTALI	% STRUKT	F	%	M	%	TOTALI	% STRUKT
ZYRA E KRYETARIT	3	15.79	16	84.21	19	9.50	1,292.59	10.32	11,234.28	89.68	12,526.87	13.91
ADMINISTRATA	6	12.77	41	87.23	47	23.50	2,499.41	12.94	16,814.26	87.06	19,313.67	21.45
INSPEKCIONI	0	0.00	12	100.00	12	6.00	0.00	0.00	5,552.62	100.00	5,552.62	6.17
ZYRA E KUVENDIT	1	35.48	20	64.52	31	15.50	2,902.38	34.06	5,618.27	65.94	8,520.65	9.46
BUXHET E FINANCA	2	14.29	12	85.71	14	7.00	820.15	11.79	6,134.09	88.21	6,954.24	7.72
SHERBIME PUBLIKE	0	0.00	4	100.00	4	2.00	0.00	0.00	2,196.66	100.00	2,196.66	2.44
ZJARREFIKESIT	0	0.00	21	100.00	21	10.50	0.00	0.00	11,166.29	100.00	11,166.29	12.40
ZLK	4	50.00	4	50.00	8	4.00	1,454.94	43.30	1,905.40	56.70	3,360.34	3.73
BUJQESIA	0	0.00	10	100.00	10	5.00	0.00	0.00	4,630.69	100.00	4,630.69	5.14
EKONOMIA	1	20.00	4	80.00	5	2.50	419.08	16.22	2,165.18	83.78	2,584.26	2.87
KADASTRA GJEODEZIA	1	9.09	10	90.91	11	5.50	439.92	8.64	4,649.85	91.36	5,089.77	5.65
URBANIZMI	2	33.33	4	66.67	6	3.00	885.84	27.60	2,323.63	72.40	3,209.47	3.56
KRS	0	0.00	12	100.00	12	6.00	0.00	0.00	4,936.45	100.00	4,936.45	5.48
	30	15.00	170	85.00	200	100.00	10,714.31	11.90	79,327.67	88.10	90,041.98	100.00
DREJTORIA E ARSIMIT	1	16.67	5	83.33	6	24.00	712.03	23.64	2,300.28	76.36	3,012.31	25.21
DREJT SHENDETESISE	1	25.00	3	75.00	4	16.00	364.71	18.54	1,602.92	81.46	1,967.63	16.47
QPS	4	26.67	11	73.33	15	60.00	1,850.87	26.55	5,119.37	73.45	6,970.24	58.33
	6	24.00	19	76.00	25	100	2,927.61	24.50	9,022.57	75.50	11,950.18	100.00

Struktura e të punësuarve në Komunën e Rahovecit sipas strukturës Gjinore - Shëndetësi

	Nr. Meshkujve	%	Nr. Femrave	%	Total:
Drejtor	1	100.00		0	1
Mjek	28	80.00	7	20.00	35
Teknik	21	30.00	49	70.00	70
Te tjerë	18	81.82	4	18.18	22
				Total	**128**

Struktura e të punësuarve në arsim në komunën e Rahovecit sipas struktures gjinore

	Meshkuj	%	Femra	%	Total
DKA	5	83.30%	1	16.66%	6
Drejtor/eshë	22	81.48%	5	18.51%	27
Zv.drejtor/eshë	2	100%	0	0%	2

Sekretar/eshë	2	100%	0	0%	2
Profesor/eshë	95	67.37%	46	32.62%	141
Arsimtar/e	347	61.09%	219	38.55%	568
Edukator/e	0	0%	30	100%	30
P.ndihmës/e	91	96.80%	3	3.19%	94
				Total:	870

Komuna i ka përdorur më pas të dhënat specifike gjinore që janë në dispozicion për të vlerësuar ndikimin gjinor ne paga dhe meditje në buxhetet e vitit 2015 per te pergaditur buxhetin ne te ardhmen duke rrespektu buxhetin e pergjithshem gjinor. Tek investime kapitaler , kur një projekt është për një qytet të caktuar apo të një fshatit, për një rrugë, gypat e ujësjellësit, qendër shëndetësore etj. ne do te përdorim të dhënat e ndarjes të popullsisë në mes të grave, burrave, vajzave dhe djemve për atë zonë; Kur një projekt është për një shkollë të veçantë ne do te përdorur numrat e nxënësve: meshkuj dhe femra; Kur një projekt ndikon në tërë komunën (duke përfshirë projektet për administratën komunale) ne përdorim analizën e përgjithshme të popullsisë nga viti 2011.